

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

BUREAUX VAN DIT BLAD

Redactie en Administratie

Oud No. 223, Nieuw No. 4.

Waterkant, Overzijde.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden
fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor el-
ken regel meer 7½ cts.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abbonement ta fl. 2.— pa tres luna
pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Mar-
tin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f. 0.50 cada regel mas
7½ cts.

VERBETERING ONZER HAVEN.

Curaçao en speciaal onze haven trekt steeds meer de aandacht en belangstelling in het Moederland. Opnieuw heeft er een artikel over dat onderwerp het licht gezien. Dezen keer verdient dit feit om nog een geheel bijzondere reden vermelding, omdat de schrijver van het bewuste artikel beter dan iemand in de gelegenheid is geweest onze eiland en onze haven te kennen, wien alle gegevens zonder uitzondering ten dienste stonden, die vele jaren hier gewoond en een hooge positie heeft bekleed. Want deschrijver is niemand minder dan onze oud-gouverneur JHR. DE JONG VAN BEEK EN DONK.

Het stuk draagt tot titel: *De economische betekenis van de Haven van Willemstad (Curaçao)*, met afbeeldingen en werd geschreven op uitnodiging van Dr. H. BLINK, den Voorzitter van de „Nederlandsche Vereeniging voor economische Geographie” en geplaatst in de Februari-aflevering van het nog zeer jonge *Tijdschrift voor Economische Geographie*, 't orgaan van genoemde vereeniging.

Het strekt onze landvoogd in ruste tot een groote verdienste, dat hij ook na zijn aftreden en vertrek nog voor de belangen onze kolonie werkzaam blijft.

In zooverre heeft de schrijver ook recht op onze erkentelijkheid. Bovendien valt het niet te betwijfelen, of dit geschrift kan, juist omdat de naam, de persoon en de vroegere positie van den auteur er een bijzonder cachet aan geeft, nog een nieuwen en krachtiger stoot geven, om de uitvoering der havenplannen te bespoedigen.

Daarom valt het des te meer te betreuren, dat het artikel niet in een meer behagelijk literairisch kleed gestoken is. De stijlform maakt de lezing vermoedend, vertroebelt soms de meest gewone oppervlakkige denkbeelden. Trouwens wij, die de Jong's gedrongen stijlvormen jaren achtereen in zijn talloze ambtelijke stukken hebben te verduwen gehad, wisten reeds te voren, dat wij ons op

dit punt geen illusies behoeften te maken.

Door het geheele artikel treedt telkens de belangrijke betekenis onze haven naar voren, en levert een krachtig pleidooi om ten spoedigste met de ontworpen havenwerken een begin te maken.

Velen in onze kolonie, die al te lang zich hebben moeten ergeren aan het agrarisch fanatisme van Gouverneur DE JONG, zullen bij het lezen van menige passage nauwelijks kunnen gelooven, dat dezelfde oud-bewindsmansaan het woord is, waar hij met een gloed van overtuiging de lofprompet steekt van onze haven, „die in hoofdzaak gedurende het geheele tijdperk „der geschiedenis der kolonie, de „spil is geweest, waarom hare economische betekenis heeft gewonnen; „teld;— „die tot op den huidigen „dag te beschouwen is als de bron, „waaruit voor Curaçao het meeste „voordeel wordt getrokken;— en dat ook nog „in de XIX eeuw bleek dat „de economische ontwikkeling (van „Curaçao) voor een groot deel af- „hankelijk was van handel en scheep- „vaart.”

Enkele beschouwingen komen in het artikel voor, die zeker hier in onze kolonie niet overal instemming, veel minder toejuiching zullen ontmoeten, beschouwingen b. v. waar de schrijver voorstelt tot ontginning aan de hand doet, die onder juridisch oogpunt zelfs bedenkelijk zijn en bevreemdend wekken.

Wij stellen ons voor, —om het groote belang der stof en om de verhouding van den auteur tot ons kolonie — het artikel bij gedeelten zoodra mogelijk in ons blad af te drukken en onzerzijds eenige toelichtingen en kantteekeningen daaraan toe te voegen. Voor ditmaal bepalen wij er ons toe, den inhoud van het artikel in vluchtige trekken aan te geven.

Aan de hand van de geschiedenis gaat de schrijver na, hoe, van af de inbezitting door de Hollanders, Curaçao steeds zijn groote, zijn eenige betekenis ontleende en tot ontwikkeling kwam door den handel en den scheepvaart en door de prachti-

ge gevormde, ruime, veilige en gunstige gelegen haven.

Hieraan sluit zich aan een bespreking over den in-, uit-, en doorvoer; de soort, de hoeveelheid en de waarde der verschepte artikelen, zeil- en stoomvaart-verkeer in onze haven gedurende de laatste halve eeuw, de toename van de tonnenmaat der schepen, die hier binnenvielen.

Dit vormt van zelf den overgang voor een beschouwing over den havenmond, gebreken ervan en middelen ter verbetering, om daarna de Emmabrug, de kaden, het Waagat, het Schottegat letwat uitvoerig te behandelen, vindt hier gelegenheid met ongewone vrijmoedigheid de beletselen aan te wijzen, die een radikale verbetering in den weg staan, komt met voorstellen tot ontginning voor den dag, vooral in verband met de havenplannen van DE LITH DE JEUNE. Ten slot stelt hij nog het belang onze haven als voornaamste kolenstation der Caraibische zee in het licht, en eindigt met de vaarschijnlijk te verwachten toekomst door de opening van het Kanaal Panama-Colon.

Zeevaartkunde.

II.

Wie, zij 't ook maar eenmaal, het hoogst merkwaardig eiland Saba bezocht heeft, blijft de herinnering daaraan zijn geheel leven bij. Nergens op geen onzer eilanden vindt men zoo keurig net onderhouden huisjes, die geheel van hout opgetrokken, reeds een kapitaal vertegenwoordigen aan aanvoer der bouwmaterialen en ondanks hun eenvoudig voorkomen toch in degelijkheid, sterkte en sierlijkheid voor geen steenen huis behoeven onder te doen. Nergens ontmoet men zoo weinig sporen van armoede of gebrek als op Saba. Er mogen wel is waar hier stellig geen rijkdommen worden opgetapeld, maar aan alles ontwaart men op den eersten blik, dat hier in deze grootsche bergach-

tige omgeving, waar de natuur haar grillen en nukken met reuzenkracht heeft kunnen botvieren, onder de bewoners orde en netheid, spaarzin en tevredenheid om den voorrang dingens. Elk huisje heeft zijn tuintje, en duikt soms bijna weg onder den omringenden tooi van groen en bloemen. Bijna een ieder beoefent land- of tuinbouw en leeft van de opbrengst van zijn stukje vruchtbaren grond. Hij weet door het verdubbelen van arbeidzaamheid en vlijt, door het opbrengen van teelaarde, in mandjes naar de kleine bergplateau's soms honderden meters hoog aangevoerd, zijn akkertje tot zoo groote productie (mits de onmisbare regen niet uitblijft) te dwingen, dat hij nog een deel van zijn oogst aan aardappelen en uien overhoudt en voor uitvoer kan bestemmen.

In werklust doet het zwakkere geslacht op Saba niet voor den man onder. Moeders en dochters benutten de oogenblikken, die zij op de zorg voor het huishouden weten uit te weekeren, met het vervaardigen van fraaie handwerken, zitten diep voorover gebogen met pijnlijk oogen inspannen en eindeloos naald bewegen de ragtine lijnen van spaasch kantwerk te voltooien.

..

Toch is hiermeden nog niet het geheele arbeidsveld van den Sabanees voltekend.

Daar is bijna geen huizegezin of het heeft een vader, zoon of broeder dobberend op den oceaan.

Een Sabanees is op de eerste plaats zeeman, en wat weer zegt, hij heeft beslist een reputatie als zeevarende.

Het is ook vrijwel zeker, dat het hoofdbestaan, de welvaart voor Saba in de scheepvaart gelegen is. Toch heeft Saba niet eens een eigenlijke vloot, gelijke onze andere eilanden, enkele booten voor de vischvangst in den omtrek niet meege-rekend.

Wat men voor Saba onder *Scheepvaart* en *Zeelieden* verstaat, heeft een veel betere betekenis, dan voor onze Benedwindsche eilanden gebruikelijk is.

In ons vorig artikel stipten wij

reeds aan, dat onze zeelieden van Curaçao *varensagasten* zijn in den gewonen banalen zin, zonder meer, koksjongens, losse matrozen op de interkoloniale zeilscheepjes of op de kustvaart, of ook stokers, tremmers, salonbedienden aan boord van de stoomschepen der K. W. I. M., of van de „Red. D. line” en op eenige andere stoomvaartlijnen, die van New-York op Cuba en Porto-Rico varen, zeelieden dus zonder eenige theoretische kennis of begrip van zeevaartkunde.

Voor Saba is de verhouding een geheel andere. Verreweg het aller-grootste deel der zeelieden die op Saba thuis behooren, zijn stuurlieden op „de groote vaart.” Over St. Kitts of Barbados trekken zij naar een der groote Noord-Amerikaansche zeehavens en vinden van daaruit terstond een plaats op de koopvaardij, hetzij dan zeil- of stoomschepen en doorkruisen verder alle wereldzeeën.

Hun taal is hun geen beletsel, integendeel deze opent voor hen de halve wereld; hun landaard van Sabanees, hun alom bekende zeevaart-kennis alleen reeds is voldoende aanbeveling. Zij zijn onderlegde, bekwame stuurlieden. De meesten hebben hun diploma in Amerika behaald, of bereiden zich ernstig daartoe voor. Sommige groote zeehavens van de Ver. St. v. Amerika, vergissen wij ons niet o.a. New-Orleans en andere, hebben een Sabanees voor haven-meester.

Van zelf dringt zich hier de vraag op, hoe en waar ontvingen deze mannen van Saba hun noodzakelijke opleiding, hun degelijke vorming?

Vóór dat een jonge man van Saba naar zee gaat, heeft hij reeds alle theoretische kennis verworven, die hij voor de uitoefening van zijn vak noodig heeft. Saba herbergt op zijn heuvelen eenige zeelieden, die na jarenlang de Oceanen bevaren te hebben, nu een welverdiende rust genieten; het zijn vaklui, die het diploma van stuurman bezitten en door jarenlange praktijk doorkneed zijn in de geheimen van hun vak. Deze oudgedienden nu mogen in rust zijn, hun hoofd is nog helder gebleven; zij stelden zich vrijwillig

Wetenschappelijk Allerlei.

Een en ander over stations voor draadloze telegrafie.

In het geografische tijdschrift „*Petermanns Mittheilungen*” vonden we o. m. een zeer interessante kaart van Europa, met de voornaamste radiotelegrafische stations. Rond de meeste stations als middelpunten zijn, met aangifte der straalengte, de corresponderende cirkelomtrekken geteekend, waardoor men een duidelijke voorstelling krijgt van de reusachtige cirkelvlakken der gebieden, welke door de verschillende stations worden beheerscht, en waaruit tevens duidelijk blijkt in hoe hooge mate de draadloze telegrafie, sinds een kleine 20 jaren, uit het stadium van wetenschappelijke proeven is getreden, en zich in het bereik heeft gesteld van het openbaar verkeersleven. Aan een verklarend bijchrift ontleenen we enkele gegevens.

Van den beginne af doorschouwde men het groote nut van dezen modernen tak van het inlichtingswezen, met name voor krijgskundige doeleinden op zee. Vandaar ook, dat 't meestal de groote oorlogsschepen waren, die in de praktische ontwikkeling der draadloze telegrafie de leiding op zich namen, en zóó tevens krachtig meewerkten aan een machtigen beschavingsfactor. De toepassing op het gewone publieke verkeer volgde pas later, toen de grondslagen gelegd, en de bruikbaarheid van dit nieuwe inlichtings-

middel, ten minste binnen zekere grenzen, afdoende bewezen waren. Ook thans zijn 't in hoofdzaak nog steeds overwegingen van krijgskundigen aard en militaire belangen, welke den doorslag geven bij inrichting, plaats van aanleg en verdeling der radiotelegrafische landstations over de aardoppervlakte. Van den anderen kant echter spelen ook evenals bij alle middelen van verkeer, de algemeen-geografische en plaatselijke verhoudingen een zeer voorname rol, en dienen ook hier de scheppingen van den mensch zich aan te passen aan de gegeven omstandigheden der natuur.

Naar de plaats van inrichting kan men hier onderscheiden: kust-stations, scheeps-stations en landstations. Onder kust-stations verstaat men dan, in tegenstelling met 'n scheeps-station (scheeps-installatie), een vast station op het vasteland, op een eiland, of op een blijvend geankerd schip, wiens feitelijke sfeer van invloed of werkingsveld zich hoofdzakelijk over zee uitstrekt.

Zoo behooren dus ook ons station voor draadloze telegrafie op Curaçao en de beide anderen nog op te richten van Bonaire en Aruba tot de kust-stations.

Naast de kust-stations stijgt in den laatsten tijd hoe langer hoe meer het aantal der eigenlijke landstations, die enkel ten dienste staan van het kontinentaal verkeer. Met betrekking tot den omvang der stations zelve zou men nog kunnen onderscheiden tusschen groote of hoofdstations en gewone stations. De groote stations bezitten zeer groote antenna's of luchtdraden, opgehangen aan torens van 'n hoog-

te van 70 M. en méér; zij overdekken of overspannen een grondvlak van verscheidene duizenden vierk. meter, en haar beschikbare energievoorraad bedraagt tot verscheiden honderden K. W. (1 Kilowatt is ruim 1½ P.K.)

Stations van deze soort vindt men b.v. bij Clifden (Ierland), Glace-Bay (kaap Breton, Nieuw-schotland in N. A.), den Eiffeltoren (Parijs), met invloedsferen tot 4500 K.M.

Gewone stations hebben kleinere antenna's, bevestigd aan palen of masten van 'n 50 M. hoogte, en een grondvlak van enkele honderden vierk. meter of minder.

De draagwijdte van een station, d.i. de uiterste afstand waarop het zijn werking nog voldoende kan doen gelden, hangt op de eerste plaats af van de intensiteit, de kracht der uitgezonden trillingen, en als regel geldt dat die draagwijdte toeneemt evenredig aan de vierkantswortel der intensiteit (b.v. 4 maal sterker intensiteit reikt tot 2 maal groter afstand).

't Sprekt van zelf, dat om de uitgezonden energie doelmatig te kunnen benutten tevens aan het ontvangstation de vereischte opstelling en inrichting der apparaten noodig is: dit opstellen vraagt een zekere bedrevenheid, met veel oefening en ondervinding, en vandaar, dat bij de draadloze telegrafie niet alleen de oogenblikkelijke stand der techniek, doch tevens het persoonlijk element, de persoonlijke vaardigheid, een niet te onderschatten factor is.

Voor zeer groote draagwijdten zijn op zich zelf groote golven gunstiger dan kleine, daar zij minder geab-

sorbeerd worden en zich beter buigen en zoodoende dus zich beter aanpassen aan de krommingen en oneffenheden der golvende aardoppervlakte. Dit wil echter niet zeggen, dat steeds aan grooter golflengten ook grooter draagwijdten beantwoorden: bij de afzonderlijke stations zijn veel, om technische redenen, die golflengten 't voordeel, welke beantwoorden aan de eigen trilling van het seinstation, zoo zal dus bij een gewoon kuststation b.v. 'n 600 M.-golf, wanneer deze correspondeert aan de eigen trilling van het luchtnet, verder reiken dan b.v. 'n 1200 M.-golf.

Bij overbrugging van groote afstanden is nog een andere factor van groote betekenis, n.l. de storingsvrijheid van het ontvangstation, d.w.z. een op bepaalde golflengte afgestemde ontvanger mag bij het opvangen der golven van een op dezelfde golflengte afgestemden seingeveer slechts zoo min mogelijk gestoord worden, wanneer tegelijkertijd een derde station weer met een ander in golfverkeer is. Daarom heeft men al beproefd de golven van den seingeveer binnen een bepaalde hoekruimte te beperken, zoodat dus de golven slechts dan den ontvanger zouden treffen, wanneer deze zich tevens binnen diezelfde hoekruimte zou bevinden: praktische resultaten van eenige betekenis werden nochtans met deze „richtingstelegrafie” tot nog toe niet bereikt.

Overwegingen van krijgskundigen aard, geven gewoonlijk den doorslag bij de keuze der plaats en bij de in-

richting der kust- en landstations. Zoo zal men voor een dergelijk station op de eerste plaats moeten letten op een goed beschutte ligging, en werd om die reden b.v. het hoofdstation Norddeich niet op een der Deutsche Noordzee-eilanden maar op het vastland zelf opgesteld. Bij de verdeling der stations langs de kusten zal men er tevens op bedacht zijn, zoo eenigszins mogelijk, enkele centraal- of hoofdstations op te richten, die in geval van oorlog het gansche vermoedelijke operatieveld bestrijken, om zoodoende steeds zoo snel mogelijk aan alle schepen de noodige bevelen te kunnen overbrengen. Voor de ontlating en de verdeling van het seinverkeer zal 't verder noodig wezen tusschen de hoofdstations kleinere op te richten op de meest gewichtige strategische punten langs de kust. Die kleine stations dienen op z'n minst zóó dicht bij elkaar te liggen, dat elk schip in de nabijheid der kust met een hunner in wederzijdsch seinverkeer kan treden. Om te voorkomen, dat deze stations niet storend op elkander werken, worden hun verschillende verkeersgolven toebedeeld; zoo hebben b.v. de twee voornaamste Deutsche stations in de Oostzee Bülk en Arkona, verschillende golflengten. Bülk 300 M., Arkona 600 M.; zoo ook in de Noordzee Helgoland 600 M., Cuxhaven 300 M.

De concurrentie tusschen de draadloze telegrafie en de gewone kabeltelegrafie, welke voor weinige jaren nog uitgesloten scheen, is thans reeds werkelijkheid geworden, en blijkbaar zal de radiotelegrafie in steeds stijgende mate dienstbaar

beschikbaar om ook aankomende jongelui van hun theoretische kennis en rijke ervaring mede te deelen. Sommige ouders, die dat onderrecht, aan hun zonen verstrekt, op hoogen prijs stelden, gaven eenige billijke vergoeding, anderen moesten uit financiële bezwaren zich enkel met dankwoorden tevreden stellen. En zoo bestond en zoo bloeide feitelijk op Saba jaren achtereen het onderwijs in de zeevaartkunde, zonder dat het Gouvernement iets hoegenaamd daartoe bijdroeg of er zelfs notitie van nam. Dat was niet billijk. Dat onderwijs verdiende steun, aanmoediging en ook bezoldiging. Zoo werd dat privaet onderwijs eindelijk onderwijs van Gouvernementswege met een jaarlijksche bezoldiging van 600 gld., terwijl jaarlijks ook een zekere som voor het aankopen van instrumenten werd beschikbaar gesteld.

En nu de resultaten van dat onderwijs? Voor dat een jongeling van Saba naar zee gaat, heeft hij dus reeds alle theoretische kennis verworven die voor een goed zeevaarder vereischt wordt. Hij gaat zich nu aan boord van een koopvaardijverder praktisch bekwaamen, voortdurend met het ernstig doel voor oogen, om binnen enkele jaren zijn diploma van 3e. en achtereenvolgens van 2e en 1ste stuurman te behalen. Dat doel zweeft hem voortdurend voor den geest, dat streven maakt dat hij zijn werk met grooten ernst opvat, dat overtuigt hem tevens, dat hij door plichts- en verantwoordelijkheidsgevoel en onberispelijk gedrag een loffelijk getuisschrift van zijn kapitein moet veroveren, dat maakt hem correct en beschaafd in zijn optreden, zedelijk en spaarzaam van leven. Waar hij van tijd tot tijd aan land stapt is zijn eerste weg naar het postkantoor, om tegelijk met een brief ook een postwissel naar zijn ouders te zenden: een deel om aan hen zijn schuld van dankbaarheid te betalen en een ander deel om op de Bank van St. Kitts of de Postspaarbank van Saba zijn spaarpenningen veilig en productief te beleggen, dat een fonds moet worden, om later een eigen huishouden te beginnen.

Heeft hij na een 5 jaar varen genoeg geld overgespaard, dan waagt hij een uitstapje naar zijn geboortegrond, en na het eerste blijde weerzien is zijn grootste trots zijn stuurmansdiploma aan zijn ouders te kunnen vertoonen. Dan blijft hij meestal een 6 maanden in den kring zijner familie, heeft in dien tijd zoo goed rondgekeken, dat zijn oog een *moet heart* heeft gevonden, wie hij vóór het afscheid zijn woord geeft. Nu gaat hij opnieuw naar zee, nu met een nieuwen prikkel. Zijn zucht tot sparen verdubbelt hij, zijn werklust neemt nog toe. Maar reeds na 1 of 2 jaren komt hij terug, bouwt zich een degelijke nette woningen zijn verloofde wordt zijn vrouw. Dan geniet hij eenige maanden van de geneugten van den gezelligen huiseelijken kring en van de genoegen van het familieleden, totdat zijn plicht van kostwinner hem opnieuw roept tot het zeemansleven en wegvoert van zijn geboortegrond. En de gedachte aan vrouw en kinderen en de liefde voor zijn

gezin blijft hem bij en vergezelt hem op zijn zwerftochten en waar hij aan wal stapt zendt hij, met zijn groot en het relaas van zijn wedervaren, ook tevens de overgespaarde „greenbacks” naar zijn dierbaren op zijn geliefd eiland.

..

Het laatste *Koloniaal Verslag* van 1910 geeft onder Staat C voor Saba slechts 38 zeelieden op. Vergelijkt men deze opgaven met de staten in de vorige Verslagen, dan vindt men voor einde 1908 daarentegen 213 en voor einde 1906 weer 198 zeevarenden geboekt.

Als hier geen vergissing in het spel was, zou men meenen dat mischlen geweldige zeerampen en schipbreuken bij voorkeur het Sabaneesch scheepsvolk gedecimeerd hebben.

Vermoedelijk hebben overwegingen van principieelen aard bij het opmaken dezer statistieken de leiding gehad. Wellicht zijn alleen die zeelieden opgeteld, die op dat oogenblik der laatste volkstelling in den kring hunner familie op Saba vertoefden.

Is dat billijk? Terwijl elke Amerikaansche mail die op Saba binnen komt, telkens opnieuw de schitterende bewijzen levert, dat de zeevarende Sabanees met al zijn gedachte en met al zijn liefde aan zijn familie en zijn eiland gehecht blijft, — want elke mail brengt telkens voor minstens 1000. gld. aan geldswaarde van de afwezigen voor hun familieleden, — negeert ons Bestuur blijkbaar zooveel trouwe, edele landskinderen en weigert een bescheiden plaatsje in zijn officiële Registers aan diegenen, die in verre gewesten dat kleine onbetekenende eiland en onze geheele kolonie zooveel eer aandoen.

RAPPORT

VAN DEN HEER

M. J. Cohen Henriques

VAN ZIJN REIS NAAR MARACAIBO.

III.

Alhoewel ik mijn opdracht van renstaande bemoeiingen als afgelopen mocht beschouwen, heb ik, overtuigd daaruit ten behoeve van onze hoedenindustrie eenige voordeelen te kunnen trekken, vergezeld van Mejuffrouw CREPTE, de hoedenfabrieken van de Heeren C. W. CHRISTENN en NUMA P. LEON bezocht, na daartoe toestemming te hebben gevraagd, die mij bereidwillig werd gegeven.

Bij dat bezoek heb ik, aangezien het mij bekend was, dat het in de bedoeling van het Koloniaal Gouvernement lag, eenne persmachine uit Europa te ontbieden, mijne aandacht voornamelijk geschenken aan wijze, waarop de hoeden geperst worden en heb ik getracht te weten te komen welk modelpersmachine voor onze Industrie het meest geschikt zou zijn.

Het komt mij voor, dat de pers H. S. 95, verkrijgbaar bij de Kgl. Bayer.-Huttenamt, Sonthofen, met

oven (aangezien hier niet met stoom zal kunnen worden gewerkt), het beste aan het doel zal beantwoorden. Deze pers, zonder modellen, kost 850 marken of ongeveer f. 500.—, waarbij nog de kosten komen voor modellen, vracht, opstelling, enz., berekend op f. 500.—, zoodat alles te zamen zal kosten f. 1000.—

Genoemde fabrieken werden vijf keeren door Mejuffrouw CREPTE en mij bezocht en wij hebben ons door aanschouwing geheel op de hoogte gesteld van de wijze, waarop de hoeden geperst worden.

Eenige door mij medegegoenen Curaçaosche hoeden van eene waarde van f. 0,50, f. 0,75, f. 1, — en f. 1,25 werden in die fabrieken geperst en zagener daarna veel sierlijker uit, waardoor zij een belangrijk hoogere marktwaarde verkregen.

Onder die geperste hoeden zijn er eenige, die veel overeenkomst hebben met de hoofddekkeels alhier uit Pto. Rico ingevoerd.

Ook omtrent het kleuren van hoeden, het strijken en opmaken daarvan, werden op die fabrieken inlichtingen ingewonnen, zoodat zulks eventueel ook hier zal kunnen worden gedaan. Eenige zeer nuttige, op die fabrieken gebruikt wordende gereedschappen, die hier op den vlechtskursus ontbreken, zijn door mij aangekocht.

Door den Heer CARDOZE, onderdirecteur op de fabriek van den Heer LEON, werd mij bereidwillig de wijze getoond, waarop de hoeden gewassen worden en stijfgemaakt.

In den vroegen morgen van Zondag, den 26n Juni 1910, vertrok ik van Maracaibo, na een afscheidsbezoek aan den President van den Staat Zulia te hebben gebracht, bij welke gelegenheid ik Zijner Excellentie een schrijven overhandigde waarin ik mijn beleefden dank betuigde voor de ondervonden groote medewerking (Zie bijlage VIII).

Het bezoek werd door den President geretourneerd, en in antwoord op mijn brief ontving ik de vereerende missive vermeld in bijlage IX.

..

Wanneer het door den President uitgevaardigd decreet en mijne bemoeiingen in zake het bereiden van het stroo de gewenschte resultaten hebben, dan zal dit ongetwijfeld de hoedenindustrie ten onzent ten goede komen, omdat dan aan eene eerste voorwaarde voor het vlechten van hoeden van eene goede kwaliteit, — de beschikking over geschikt vlechtmaterial, — zal zijn voldaan.

De hoop mag wel worden gekoesterd, dat die resultaten verkregen zullen worden, want reeds ontving ik, na mijn terugkeer alhier, van den Heer President van den Staat Zulia een monster stroo, bereid op de door mij aangegeven wijze, welk monster van zeer goede hoedanigheid was.

Uit de toezending van dat monster blijkt alweder, dat het meergenoemden President ernst is om het zijne bij te dragen tot de verbetering van het stroo, dat aldaar wordt verwerkt en hier ingevoerd.

De ondervinding door Mejuffrouw CREPTE en door mij te Maracaibo opgedaan zal er ook toe kunnen bijdragen, dat de Curaçaosche Hoe-

den-Industrie eene hoogere vlucht neemt, vooral wanneer de te bestellen persmachine zal zijn ontvangen en in gebruik genomen.

Volgens mijne bescheiden meening zal het bij eene verdere bestudeering van de zaak wellicht blijken, dat er nog vele verbeteringen zullen kunnen worden ingevoerd.

..

Niettegenstaande ik vóór mijn vertrek van Maracaibo door tusschenkomst van de pers openlijk mijn dank heb gebracht aan allen, die mij op de een of andere wijze behulpzaam zijn geweest, (Zie bijlage X), wensch ik echter nog de medewerking te memoreeren ondervonden van den Nederlandschen Consul, zoowel in zijne officiële als in zijne particuliere hoedanigheid, van de Heeren AURELIO BOREAS en S. T. DUVAER, alsmede van de Heeren eigenaren van de in dit verslag genoemde hoedenfabrieken.

Een woord van lof aan Mejuffrouw CREPTE voor de wijze waarop zij hare taak heeft opgevat, mag hier ook niet ontbreken.

Curaçao, Juli 1910.

Roosevelt en de drankbestrijding.

De ex-president der Vereenigde Staten, Roosevelt, heeft voor eenige jaren voor eene Katholieke vereeniging van drankbestrijders in den Amerikaanschen staat Pennsylvania eene rede gehouden, die voor de drankbestrijding als een document mag gelden en waaraan wij o. m. het volgende ontleenen:

„Elke daad van den mensch moet geleid worden door zelfopoffering en zelfbeheersching, door moed en goeden wil.

„Dat zal het gevoel van eigenwaarde in den mensch vermeerderen. Dat zal hem hooger plaatsen in de maatschappij.

En geen vereeniging kan dat doel van zelfbeheersching en maatschappelijke welvaart beter nastreven dan een matigheidsvereeniging.

Het is van onberekenbaar nut voor den man zelve, dat hij matig zij; van onberekenbaar nut voor zijne vrouw en zijne kinderen. Want het is een harde en wrede gewaarwording in dit leven te moeten zien, dat menig man andere zaken hooger stelt dan de welvaart van zich zelve en van zijn huisgezin.

Voor den dronkaard, voor den man, die zijn roeping misloopt, omdat hij niet kan vaarwel zeggen aan den drank, hebben wij een gevoel van toorn en verachting, gemengd met een gevoel van innig medelijden, maar voor zijn ongelukkige vrouw en kinderen hebben wij slechts enkel het gevoel van medelijden, en wel op de diepste en teederste wijze.”

Vervolgens wendt Roosevelt zich meer in 't bijzonder tot de werklieden en zegt:

„Onder alle verbeterde toestanden, die in den laatsten tijd voor den

man zijn tot standgebracht, is een schaduwzijde waar te nemen.

Het blijkt soms: hoe hooger loon de werkmán ontvangt, des te meer hij noodig heeft, des te meer hij naar..... de herberg draagt; en hoe korter uren hij werkzaam is, des te langer hij van huis af blijft.

„Maar dat moet niet het gevolg zijn van de verbetering van uwen toestand. Neen — hoe beter uwe maatschappelijke toestand wordt, des te meer moet gij u bewust worden van uw plicht als mensch, des te nobeler moet uwe samenleving worden, des te hooger moet uw christendom rijzen, des te vuriger moet uwe liefde worden voor den arbeid.

„Drankmisbruik en uithuizigheid doen godsdienst en goede zeden verslappen, den arbeid verflauwen.

„Een matig en sober leven daarentegen zal deze schoone deugden aanwakkeren. Daarom ziek er ten volle de noodzakelijkheid van in, dat in de vereenigingen, die de verbetering van den arbeid voorstaan, drankbestrijders moeten gevonden worden.

„Ik beveel daarom ook van harte de Katholieke vereeniging van drankbestrijders aan”.

De groote staatsman besluit zijn rede met deze treffende woorden:

„De hand Gods rust somtijds zwaar op den rechtvaardige zoo goed als op den onrechtvaardige; en in het leven van den arbeid, en in dezen strijd om het bestaan, is het veelal onmogelijk op eigen krachten te blijven staan zonder de kracht van Boven.

Maar dit is zeker: dat de kansen tot een gelukkig en tevreden leven aanmerkelijk worden vergroot wanneer men matig, ijverig en voorzichtig is, en wanneer men het goede voorbeeld geeft in het huisgezin.

„Geen enkel man kan een goed burger zijn, die niet op de allereerste plaats is een goed man in zijn eigen familie.

„Ik geloof sterk in de arbeidersvereenigingen, ik geloof sterk in den plicht, die een goed patroon bezielen moet, te werken voor zijn onderdanen, ik geloof sterk in de vakkenis en de werkkraft van den arbeider, maar ik geloof ook sterk in het huisgezin, waarin de familie-vader zelf het goede wijze voorbeeld geeft van deugd en matigheid”.

Berichten uit de Kolonie.

Pontificale Requiem Mis.

Woensdagmorgen had in de St. Annakerk te Otrabanda de Pontificale Requiem Mis plaats voor de zielerust voor onzen onvergetelijken Bisschop Mgr. J. J. A. van BAARS z.g. De eigenlijke sterfdag was 25 Maart. Doch wegens den feestdag van Maria Boodschap was deze plechtigheid uitgesteld tot dezen dag. In bijna allen kerken van Curaçao waren dienselfden dag H. H. Missen van Requiem voor dezelfde intentie opgedragen.

Vóór de H. Mis werden de plechtige Laudén gezongen. Na de H. Mis werd de absoute over de katefalk

worden gemaakt, niet alleen aan het verkeer tusschen het vastland en de schepen in vol-zee, maar tevens aan het wisselen van berichten tusschen de kusten onderling en aan het verkeer in het binnenland. Uit een militair oogpunt is ook dat weer van groot belang. In oorlogstijd kunnen de kabels gemakkelijk van zee uit of op 't land vernield worden. Het Amerikaansche hoofdstation in den Hawaii-archipel (ong. 20 gr. N. Br. en 155 gr. W. L. v. Gr.) is gebouwd met het uitdrukkelijk doel om met het vastland van N. Amerika in verkeer te kunnen treden; zelfs is er een plan ontworpen voor een radiotelegrafische verbindinglijn over de heele breedte van den Groeten Oceaan langs den kabel San Francisco — Hawaii — Midway-eilanden — Goeam — Philippijnen, en gelijk wij reeds in dit blad meedeelden wil Duitschland een radiotelegrafische verbinding tot stand brengen tusschen Nauen (bij Berlijn) en zijn koloniale bezittingen in Afrika. Ook is 't duidelijk van hoe groote betekenis dergelijke draadloze verinding zou zijn voor streken, waar de bevolking nog onrustig en het militair gezag nog niet afdoende bevestigd is zooals b.v. voor de Indiën.

Door doelmatige oprichting van draadloos-telegrafische stations kan verder de weertelegrafie zeer voortgeholpen, en kunnen de weerkaarten vollediger en de voorspellingen nauwkeuriger worden. Ook in tijd van vrede kan dus de draadloze telegrafie van grooten dienst zijn, en herhaaldelijk reeds hebben schepen in nood er het praktische nut van ondervonden.

We laten ten slotte, voor den belangstellenden lezer, een lijstje volgen van eenige der voornaamste kust-stations in Europa, met bijvoegde normale straallengte der invloedssfeer. Zoo in Nederland te Scheveningen 800 K.M.; Haaks b.l.d. Helder 120 K.M.; Hoek van Holland 100 K.M.; verder nog bij den Helder, Overtoom en Amsterdam. De theoretische draagwijdte-cirkel van het station Scheveningen loopt door Noord-Schotland, Oost-Ierland, over Ouessant, Rochefort, door Zuid-Frankrijk Oost-Zwitserland, over Salzburg, Bornholm (Oostzee) en door Zuid-Scandinavie. — Frankrijk heeft o. a. Duinkerken, Cherbourg, Brest, Lorient, Rochefort, Ajaccio (Corsica), Ste. Marie (Rhônemond) alle met 700 K. M. ('s nachts 2000 K. M.). — Engeland bezit zeer vele kuststations; met op de kaart aangegeven straallengte o. a.: Iobermory (N. W. Schotland) 200 K.M.; Lochboisdale (Hebr.) 200 K.M.; Oostkust: Cultercoats 1 van 550 K.M. en 1 van 400 K.M.; Hunstanton en Skegnes met 80 K.M.; Caistor 120 K.M.; — Newhaven 100 K.M.; Bolt Head (Plymouth) 160 K.M.; Kaap Lizard en Seaforth (Liverpool) beide met 120 K.M.; Lancaster 240 K.M.; Clifden 400 K.M.; Crookhaven 400 K.M.; Duitschland o. a. Nauen (bij Berlijn) 3500 K.M.; Noorddeich (Wilhelmshaven) 600 K.M., ('s nachts 1500 K.M.); Cuxhaven, Bülk en Arkona 200 K.M.; Borkum 175 K.M.; Bremerhaven 160 K.M. Verder nog: Kopenhagen 400 K.M.; Tjömö en Flekkerö (Z. O. Noorw.) 400 K.M.; Karlskrona (Z. O. Zweden) 300 K.M.; Palermo (Sicilië) 650 K.M.;

Messina 50 K.M.; Napels 500 K.M.; Sebenico en Pola in Dalmatië 500 K.M. enz. Ons kust-station van Curaçao heeft een straallengte van 2000 K.M. — Voor Bonaire en Aruba zal het voldoende zijn, dat hun straallengte het hoofdstation bereikt. Dit is natuurlijk vereischte en ook verzekerd. Doch er bestaat zeer veel kans, dat Bonaire en Aruba onmiddellijk aan elkander zullen kunnen seinen, zonder gebruik behoeven te maken van het tusschengelegen station Curaçao.

Geografische en meteorologische invloeden.

Wijzen we met een enkel woord op de voornaamste aardrijkskundige en werkondige verhoudingen, die van invloed kunnen zijn op de uitgestrektheid der invloedssfeer van het seinstation en op het draadloostelegrafisch verkeer zelf. Zulke is van belang voor het goed begrip van kaarten, want de cirkelvlakken, die rond de stations op de kaarten staan aangegeven, stellen slechts de normale of theoretische draagwijdten des station voor, en behoeven eenige toelichting.

Zoo wordt vooreerst de gelijkmatige ontplooiing der golven (derhalve ook de ontvangst) sterk belemmerd door hooge, steile oevers, wanneer deze zich in de nabijheid van het seinstation (of van 't ontvangststation) bevinden. Zoo zullen b.v. schepen dicht onder de hooge kusten van Noord-Schotland buiten het bereik van het hoofdstation Clifden blijven, terwijl ze in den vollen Oceaan op veel grooter afstanden de seingolven nog gemakkelijk opvangen. Dergelijke storingen kunnen natuurlijk op de kaarten voor alle afzonderlijke ge-

vallen niet aangegeven worden. Verder kunnen storingen in den dampkring, binnen het cirkelvlak der theoretische draagwijdte, de ontvangst van een kuststation bemoeilijken, bij onweersontladingen zelfs onmogelijk maken. Men behoeft echter den invloed van luchtstoringen niet te hoog aan te slaan, uit benaderende schattingen schijnt te blijken, dat haar nadeelige invloeden slechts voor 1 à 3 proc. van den totaal tijd een aanmerkelijke belemmering in het draadloos-telegrafisch verkeer teweegbrengen.

Maar zeer merkwaardig en van groote betekenis is het verschil in draagwijdte bij dag en bij nacht. Bij nacht reikt de invloedssfeer van een station gemiddeld wel twee à drie maal zoo ver als over dag, klaarblijkelijk omdat 's nachts de elektrische verhoudingen der atmosfeer voor de ontplooiing der ethergolven gunstiger zijn dan bij 't licht der zon. Vele Fransche stations geven dan ook in hun officiële tabellen heel doelmatig de onderscheidene normale draagwijdten aan voor dag en nacht; b.v. Cherbourg over dag 700 K.M., 's nachts 2000 K.M. Hierbij dient opgemerkt, dat in de tropen de luchtstoringen zich juist 's nachts 't hevigst en 't veelvuldigst voordoen, zoodat daar het bereiken van regelmatige grootere draagwijdten belemmerd wordt door het samentreffen van verschillende ongunstige omstandigheden.

Dit laatste is ook hier op ons kuststation te Curaçao geconstateerd.

Draadloos seinen op onbegrensd afstand

Naar de „Frankf. Ztg.” uit Darmstadt, verneemt, heeft een aldaar wonend ingenieur een hoogst belang-

rijke ontdekking gedaan, welke misschien een ommekeer brengen zal in de telegraphie zonder draad.

Rudolph Goldschmidt, zoo heet de uitvinder, heeft een toestel bedacht, dat om zoo te zeggen mechanisch elektrische luchtgolven opwekt, waarlangs dan over onbegrensd afstanden „draadloos” kan worden getelegrpheerd en getelephoneerd. Te Ebernwald zijn in tegenwoordigheid van Prins Heinrich van Pruisen, goedgelaagde proefnemingen met dit toestel gedaan.

Draadloze telegrafie op de schepen]

Onlangs is een bill aan het Lagerhuis voorgelegd, die ten doel heeft de iustallatie van draadloze telegrafie verplichtend te maken op schepen, die meer dan 50 personen aan boord hebben. Tegen dezen bill wordt een zeer levendige oppositie gevoerd in sommige belanghebbende kringen. De Kamer van Koophandel te Glasgow heeft zich geheel en al tegen dezen maatregel verklaard.

Op een bijeenkomst, die kort geleden heeft plaats gehad, hebben verscheidene reeders gesproken om den bill te becritiseeren. De heer R. Henderson, van de *Anchor Line*, heeft verklaard, dat deze maatregelen nutteloos waren en dat zij geen ander deel hadden dan de ontvansten van de maatschappijen van draadloze telegrafie te doen stijgen.

Het is nu slechts de vraag of het Lagerhuis zich door deze beoordeelingen zal laten beïnvloeden en of het de voordeelen van den bill, die de geheele menschheid betreffen, zal opofferen aan de persoonlijke belangen van de reeders.

waarop de bisschoppelijke Insignes waren vastgehecht, gegeven door Mgr. M. G. VUYLSTEKE. De plechtigheid werd door bijna alle geestelijken der stad en der buitenparochiën, door Z. Exc. den Heer Gouverneur en een zeer groot aantal geloovigen bijgewoond.

Aruba Goud Maatschappij.
De Correspondent van La Cruz schrijft, dat toen Z. Exc. de Gouverneur met de „Prinses Juliana” van Aruba terugkeerde, met de zelfde gelegenheid door de Aruba Goud Maatschappij een staaf goud verscheept werd van 279.5 ons bruto gewicht, zijnde aan goud 246.6 ons en aan zilveragehalte 33.54 ons, vertegenwoordigende een waarde van 12.400 gld.
Het getuigt wel van den toenemenden bloei van de goudwinning op Aruba.

Gearresteerd.
Bij de aankomst van de „Philadelphia” stond de politie klaar, om een persoon die zich aan boord bevond, in arrest te nemen. Het Gouvernement van Puerto-Rico had zulks telegrafisch verzocht. Aan welk misdrijf de gevangene zich had schuldig gemaakt, werd niet gemeld.
(El Imparcial).

Schipbreuk.
Het Boletín Comercial van Maandag deelde mede dat hier van Rio Hacha telegrafisch bericht was gekomen van het vergaan van de „Nueva Aguada”, een gullet op Aruba thuis behorend en varende tusschen Rio Hacha, Curaçao en Aruba. Nadere bijzonderheden omtrent redding van schipbreukelingen en lading werden niet gemeld.

Boletín Comercial.
Het teekent zeker den vooruitgang en bloei van het Boletín Comercial, dat het volgens kennisgeving van gisteren, te beginnen met heden voortaan in vier bladzijden dagelijks zal verschijnen tegen bijbetaling van 10.50 per maand. Onze gelukwensen.

Quarantaine.
Onder de Officiële berichten deelt het Gouvernement mede dat „de vastgestelde quarantaine tegen schepen, komende van Trinidad, is opgeheven.”
Een vreemde indruk maakt bovenstaande bekendmaking, wanneer men dienzelfden middag in het Boletín Comercial pas een telegram uit Kingston (Jamaica) van 29 Maart gedaand, onder de oogen gehad heeft, van den volgende inhoud:
„De bubonische pest is in Trinidad opgetreden. Daar is hier (Kingston) een quarantaine afgekondigd voor schepen komende van dat eiland (Trinidad). Het is zeer goed mogelijk dat er moeilijkheden uit kunnen voortvloeien.”
Nu zou 't kunnen gebeuren dat ons Bestuur nog geen officiële aanschrijving van dit nieuwe pestgeval ontvangen heeft, doch het bovenstaande telegram leverde, dunkt ons, toch voldoende reden tot wantrouwen en dus tot voorzichtigheid, en om de bestaande quarantaine voorlopig nog niet in te trekken.

Zoutwinning.
De Londensche correspondent van de N. R. Ct. seint aan zijn blad: „De zeventigjarige uitvinder JAMES HODGKINSON verkocht aan een Amerikaansch syndicaat voor \$ 5 miljoen benevens royalty, zijn octrooirechten voor Noord-Amerika betreffende een nieuw procédé van zoutbereiding, waardoor de vervaardiging van zout belangrijk vereenvoudigd en goedkoper worden zal. Zijn rechten voor Canada verkocht hij aan de Canadian-Pacific Spoorw. mij., terwijl hij met de Salt Union alhier onderhandelt over den verkoop van de rechten voor Engeland.”
Bovenstaand bericht doet vreezen, dat in de toekomst een toenemende vermindering van den afzet van Curaçaosch zout naar de Verenigde Staten te wachten staat. Reeds thans is het aldaar bereide product zoo goedkoop te verkrijgen, dat de vraag naar het onze zeer onbelangrijk geworden is. Het streven der Curaçaosche exporteurs moet derhalve daarop gericht zijn een ander débouché te vinden. Dit is van groot belang te achten, waar het bekend is, dat tot voor korten tijd de zoutwinning een der voornaamste bronnen van bestaan van dit eiland geweest is, terwijl deze industrie nog altijd het leeuwendeel van den uitvoer van Bonaire en St. Martin (N. G.) levert.
(C. O.).

SS. Merida.
—Naar wij van vertrouwbare zijde vernemen, zal de 28 Febr. II. te water gelaten nieuwe boot Merida, op de werf SPEAR KELLY & Co. te Bath, Maine, gebouwd, om de plaats harer naamgenooten bij de vloot der Red D-lijn in te nemen, waarschijnlijk den 1sten April a.s. de reis naar onze haven aanvaarden. De gezagvoerder van de oude Merida—de heer A. JOHANSSON—en de gansche bemanning daarvan, die gedurende den bouw van de nieuwe boot op kosten van de Red-D-Maatschappij te Bath zijn verbleven, gaan op de nieuwe boot over.
De Merida is 197 Eng. voet lang en loopt 10 mijlen in het uur. Zij is voorzien van vele geriefelijkheden en heeft 17 tweepersoons-hutten 1ste klasse alsmede 2de- en 3de klasse-hutten.
(De Vrijmoedige).

Vormreis.
A. s. Maandag middag begeeft de Apostolische Vicaris Mgr. M. G. VUYLSTEKE zich naar de beneden districten, om het H. Vormsel toe te dienen en de kerkelijke Visitatie te houden, Dinsdag in de Parochie Santa Maria en Woensdag te San Willibrordo.

Onze Paardentram.
Gisteren avond eindigde de concessie door het Gouvernement in 1884 verleend aan den Heer A. SALAS voor den aanleg en exploitatie van een paardentram door Willemstad—Pietermaai en Scharlo. Zij droeg toen den weidschen titel van Curaçaosche—Paardenspoorweg—Maatschappij.
Later ging de concessie over aan den Heer PERRET-GENTIL.
Dezer dagen in de oude jaargangen van den Amigo snuffelende, kwamen we tot de ontdekking dat voor het genoemde traject oorspronkelijk slechts een tarief van 6 cents betaald werd, en dat in die dagen van dat vervoermiddel een buitengewoon druk gebruik gemaakt werd.

Reeds in 1887 was er sprake van het tarief tot 8 cts te verhoogen. Later rezen er klachten en werd den Concessionaris den welwillenden raad geven gerust den prijs tot 8 cts. te verhoogen, mits alléén voor de reizigers, die van het volle traject van de Punda over Pietermaai tot Scharlo gebruik maakten, doch de helft van dien prijs te berekenen voor hen, die van één der eindpunten uit niet verder dan tot Pietermaai doorreden. Hoe verstandig en billijk die goede raad ook was, er schijnt geen gevolg aan gegeven te zijn. Wel is de verhooging later ingevoerd, eerst tot 8, later tot 10 cts. zooals het tot op heden is gebleven.
De Paardentram sterft thans een roemloos dood. Aanstaaende week wordt met het opbreken der rails een begin gemaakt. Niemand zal er wel een traan om storten, want werkelijk deze onderwetsche defecte paardentram paste niet meer in het kader van de moderne middelen van verkeer. Toch zullen velen, die dagelijks een ritje maakten, de eerste maanden, zoolang de nieuwe rails nog niet gelegd zijn, hun trammetje wel missen.

Postpakketdienst.
Bij Koninklijk besluit van den 6den Februari 1911 is het volgende bepaald:
Het post der pakketten uit Nederland met bestemming naar de plaatsen in de koloniën Suriname en Curaçao, waar post- of hulp-postkantoren voor den buitenland-sche pakketpostdienst zijn opengesteld, of uit die plaatsen met bestemming naar Nederland, bij verzending rechtstreeksch over zee, bedraagt:
f 0.45 voor een pakket van een gewicht tot 1 kilogram,
f 0.60 voor een pakket van een gewicht van meer dan 1 tot 3 kilogram en
f 0.75 voor een pakket van een gewicht van meer dan 3 tot 5 kilogram.
Dit tarief is ook toepasselijk op de pakketten, welke rechtstreeks uit de kolonie Suriname naar Curaçao of omgekeerd worden verzonden.
De Nederlandsche postadministratie voorziet in het vervoer der pakketten over zee.
Voor de pakketten uit Nederland naar de kolonie Suriname of Curaçao verzonden, wordt door de Nederlandsche aan de Surinaamsche of Curaçaosche postadministratie te goed gedaan:
f 0.15 voor een pakket van een gewicht tot 1 kilogram,
f 0.20 voor een pakket van een gewicht van meer dan 1 tot 3 kilogram en
f 0.25 voor een pakket van een gewicht van meer dan 3 tot 5 kilogram.
Omgekeerd wordt door de Surinaamsche of Curaçaosche aan de Nederlandsche postadministratie, voor de uit de kolonie Suriname of Curaçao naar Nederland verzonden pakketten, naar de zooveel bedoelde gewichtsschaal uitgekeerd, respectievelijk f 0.30, f 0.40 en f 0.50 per pakket.
Voor de pakketten uit de eene kolonie naar de andere verzonden, wordt door de afzondende koloniale postadministratie, naar de

voormelde gewichtsschaal, betaald: aan de Nederlandsche postadministratie, respectievelijk f 0.15, f 0.20 en f 0.25, en aan de koloniale postadministratie van bestemming mede de respectievelijk f 0.15, f 0.20 en f 0.25 per pakket.
De regeling treedt op een nader te bepalen datum in werking.
C. O.

Officiële Berichten.
Blijkens ontvangen kennisgeving van den Minister van Koloniën is aan den heer B. BORDES, kommissie eerste klasse der belastingen op Curaçao, thans met verlof in Nederland, tot verder herstel van gezondheid, eene laatste verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden verleend.
Aan den loods, tevens kommissie 2de klasse der belastingen te Kralendijk, Bonaire, P. HARMS, is 14 dagen verlof verleend.
Aan den heer J. MULLER, onderwijzer 3de klasse alhier, is tot verder herstel van gezondheid, twee maanden verlofsverlenging verleend.
Aan den heer I. VAN LIER Ez., is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als 1ste Luitenant bij de rustende stedelijke schutterij alhier.
De vastgestelde quarantaine tegen schepen, komende van Trinidad, is opgeheven.
De heer H. E. LAMPE is tijdelijk werkzaam gesteld op het ontvangskantoor op Aruba en tijdelijk benoemd tot ambtenaar van politie aldaar.

Marktbericht
van den
Curacaoschen Handelsbond.
Van 31 Maart 1911.

ZOUT per vat van 130 K.G.	.....	f 0.80
DIVIDIVI per K.G.	.....	0.07
ORANJESCHILLEN per K.G. 1st kw.	.....	0.70
id. per K.G. 2e kw.	.....	0.60
HUIDEN per K.G.	.....	0.60
GEITENVELLEN per K.G.	.....	1.20
WOL per K.G.	.....	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	.....	0.40
BEENDEREN per K.G.	.....	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	.....	0.05
STROOHOEDEN (hiplapa)	.....	
Kwaliteit No. 1.....per dozijn	.....	3.28
„ „ 1 (gebleekt) „ „	.....	3.37
„ „ 1a „ „	.....	—
„ „ 1a [gebleekt] „ „	.....	—
„ „ 2 „ „	.....	4.50
„ „ 3 „ „	.....	5.—
„ „ 4 „ „	.....	5.50
„ „ 5 „ „	.....	6.50
„ „ 6 „ „	.....	7.—
„ „ 7 „ „	.....	7.50
„ „ 8 „ „	.....	7.50
„ „ 9 „ „	.....	10.50
„ „ 10 „ „	.....	9.—
„ „ 11 „ „	.....	12.50
„ „ 12 „ „	.....	12.—
„ „ 13 „ „	.....	15.—
„ „ 14 „ „	.....	15.—
„ „ 15 „ „	.....	18.—

STROOHOEDEN (latai):
Kwaliteit X per dozijn ..... f 1.50—
„ XX „ „ .....
„ XXX „ „ .....
KLEINE STROOHOEDEN (hiplapa)
in kwal. overeenkomende met kwal. No. 1
van ongeveer 25 cm. van kruin af tot rand
per doz. f 3.—

Ratten en Muizen.
Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd
56 ratten
83 muizen.
Reeds een totaal van
28.150 ratten. 113.548 muizen.

Berichten uit het Moederland.
De Heer J. C. PATIJN, Commissaris der Koningin van de provincie Zuid-Holland, is den 29 Maart overleden. (B.C.)

Uit de naburige Republieken.
Columbia.
Bij de komst van de nog te verwachten nieuwe automobiels, zal te Bogotá een leerschool voor chauffeurs worden opgericht.
— In het belang van den vooruitgang hebben de Paters Dominicanen van Chiquinquirá definitief besloten uit eigen middelen een groote som gelds aan te bieden, om de werkzaamheden aan den Noord-Spoorlijn naar die stad te kunnen voltooien.
(B. O.)
Venezuela.
De President van Venezuela Generaal V. Gomez heeft benoemd tot Consul generaal a. i. te Trinidad Dr. Rafael Requena; en begiftigd met de orde van de buste van Bolívar 2e klasse Mgr. Dr. Josef Aversa, Apostolisch Delegaat van den H. Stoel in Venezuela.
— Den 23 dezer is te Ciudad Bolívar de groote Botica Alemana, eigendom van de firma W. Kühn & Co door brand vernield. Niets werd gered, ternaauwerd kon 't personeel, waaronder 2 Curaçaonaars, aan den

Emulsión de Scott

de Aceite Puro de Hígado de Bacalao con Hipofosfitos de cal y de Glicerina.

EN USO POR MAS DE 35 AÑOS

NO CONTIENE ALCOHOL, CREOSOTA, GUAYACOL NI NINGUNA SUBSTANCIA IRRITANTE. —NO CAUSA NAUSEAS—NO DAÑA EL ESTOMAGO.

Es el alimento más sano, más puro y más concentrado que la ciencia conoce para nutrir y fortalecer a las Criaturas Delicadas, a los Débiles, a los Tuberculosos, a los Ancianos, a los Convalecientes de largas enfermedades y, en general, a toda persona que está escasa de sangre, de carnes y de fuerzas.

LA UNICA EMULSION QUE RECETAN TODOS LOS MEDICOS DEL MUNDO.

SCOTT & BOWNE, Químicos, Nueva York.

Ninguna otra marca.

Buitenland.
CHINA.
De Pest.
Dagelijks komen nieuwe afgrijzelijke verhalen over de pestziekte, die vooral in Mandsjoerije op de meest ontzettende wijze woedt en tal van slachtoffers eischt. Thans is het de „New-York Herald”, die van het Amerikaansch gezantschap te Peking, de volgende treurige bijzonderheden verneemt:
„Mandsjoerije wordt op verschrikkelijke wijze door de pest geteisterd. In alle dorpen over een uitgestrekt gebied van 2000 mijlen rondom Charbin heerscht de verderfelijke epidemie. Personen, uit Charbin gevlucht, hebben de besmettingsstof naar de dorpen overgebracht en thans woedt de pest daar even erg als in deze stad zelf. De Chineezzen beweren, dat dood ontsnappen. De schade wordt op 400.000 bolivar begroot.
— Venezuela eert zijn nationale helden. De President der republiek heeft last gegeven de noodige voorbereidende maatregelen te treffen om de overblijfselen van Generaal José Antonio Azoategui, een der helden uit den Onafhankelijkheids-oorlog, en die te Pamplona (Columbia) begraven ligt, over te brengen naar Carácas en bij te zetten in het Nationaal Panteon.
Santo Domingo — Haiti.
De onderhandelingen tusschen deze beide republieken over het sinds lang hangende grensgeschil, zijn eindelijk zoover gevorderd, dat men met elkander overeen gekomen is, de verdere beslissing aan Arbitrage te onderwerpen.
B. C.

Opgave van uitgevoerde artikelen van de kolonie Curaçao, gedurende het 4de kwartaal 1910

CURAÇAO.		Plaats van bestemming.
Aloë.....	629 K.G.	217.50 New-York
Alpargatas.....	90 dozijn	630, Panama
Boeken.....	17 stuks	17, Venezuela
Dividivi.....	173,061 K.G.	8,699.77 Hamburg
„.....	14,649 „	1,551.10 Amsterdam
Geitenvellen.....	4,932 „	5,968, New-York
Hoeden.....	1 dozijn	8.25 Amsterdam
„.....	53 „	400, Paramaribo
„.....	19,503 „	60,348.67 New-York
„.....	1,398 „	6,195.50 Hamburg
„.....	128 „	960, Londen
Huiden.....	2,784 K.G.	1,521.20 Hamburg
Katoen.....	734 „	146, Hamburg
Mest.....	80,000 „	400, Barbados
Oudkoper.....	2,245 „	837.15 Hamburg
Oranjeschillen.....	3,025 „	2,079.60 Amsterdam
Schapevellen.....	592 „	254, New-York
Wol.....	563 „	112.60 Hamburg
Zout.....	16,250 „	2,125, Carthagena
„.....	16,900 „	715, Pto. Plata.
„.....	21,575 „	200.36 Paramaribo
„.....	97,500 „	1,050, Trinidad
„.....	7,800 „	60, Colon

194,489.50

de Japaneezen alle waterputten vergiftigd hebben; deze verdenking is natuurlijk ongegrond en ontstond toen de Chineezzen zagen, dat de geeneesheeren verschillende stoffen gebruikten om gebouwen te ontsmetten.

In het Noorden van Mandsjoerije vallen dagelijks meer dan duizend slachtoffers, en alhoewel 22 dokters erin geslaagd zijn om de epidemie in Charbin eenigszins te beheren, woedt de pest in de Chineezzen wijk van deze stad met ongekende heftigheid voort. Van de 135.000 inwoners van deze voorstad zijn reeds 4000 overleden en, al wie kon, is gevlucht. Thans wordt de voorstad door soldaten omsingeld.

„De Chineezzen denken er niet aan, om maatregelen ter bestrijding der epidemie te nemen, met stoicijnsche kalmte wachten zij hun lot af”. Dan verhaalt de correspondent hoe de hongerige honden zich op de zieltogende lijken werpen en zoo de overbrengers der ziekte worden.

„Daarom hebben de soldaten het bevel gekregen om alle honden neer te schieten.”

Den 30en Januari zijn op last der autoriteiten geheele straten in brand gestoken en men gelooft, dat noodig zal zijn geheel Tadjadjan (de Chineesche wijk) in asch te leggen. In bijna alle huizen zijn pestlijders, maar de andere bewoners houden dit stil, want zij vreezen, dat men ook hunne huizen in brand zal steken, zoodra ontdekt wordt, dat in de woningen pestlijders zijn.

’s Nachts worden dan, heel in ’t geheim, de lijken in de straten neergelegd en zoo ziet men daar iederen morgen tal van lichamen, die aan de pest gestorven zijn. Het pestserum van Hiffine geeft niet het minste resultaat.

Met welk een vreeselijke snelheid de pest haar slachtoffers maakt, blijkt uit het feit, dat oogenshijlijk geheel gezonde lieden, die voor de geneeskundige commissie verschenen, plotseling in elkaar zakten en stierven, voordat de dokters hulp konden bieden. Dr. Jackson stierf te Moekden 36 uur, nadat zich de eerste verschijnselen voordeden. Er is slechts één middel om zich tegen besmetting te behoeden, en dat is een in jodoform gedrenkt masker, waarvan de Europeanen, de Japaneezen en de ontwikkelde Chineezzen dan ook gebruik maken. Zoo ziet men thans alle beamten der Mandsjoerische spoorwegen met een dergelijk masker gewapend en zij wagen het niet deze vormomming ook maar één oogenblik af te leggen.

De domme Chineezzen spotten met dit middel, maar die spot wordt niet zelden duur betaald.

OOSTENRIJK.

Een ongehoord schandaal maar tevens een zeer duidelijke uiting van wat in de vrijzinnigheid zich achter beschaafde vormen pleegt te verschuilen, is de studentenbeweging zooals die zich in Oostenrijk heeft geopenbaard.

De *Reichspost* meent, dat het geen ziekelijke locale verschijnselen zijn, die daar werden gezien, maar de resultaten van een wel voorbereiden aanval. Voor deze oprutting pleiten, meent het blad, de snelheid waarmee het oproer naar andere hoogeschoolen oversloeg en de fanatieke wijze, waarop de vrijzinnige pers het schandelijk wangedrag der studenten goedkeurde.

Het verdrijven uit de universiteiten van alle positief Christendom gaat „den woelgeesten der loge en den Jacobijnen in gekleede jas” nog veel te langzaam. In het Parlement zijn ze door het algemeen kiesrecht verslagen, in het openbaar leven door het versterken der christelijke pers en de ontwaking van den godsdienstigen volkgeest steeds teruggedrongen; nu willen ze van de hooge scholen een bolwerk hunner dwingelandij gaan maken, en daarbij worden ze door de autonomie der universiteiten geholpen.

De aanleiding tot het huidige lawaai is zooals men weet, een betrekkelijk zeer geringe. Aan de theologische faculteit te Krakau is een college geopend voor christelijke sociologie. De overige studenten hadden daarmee feitelijk niets te maken, maar ze schijnen zich te verbeelden, en vele professoren zijn niet minder bekrompen van idee, ook buiten Oostenrijk, dat de wetenschap het monopolie is van ongeloovigen en revolutionairen.

De opening van dat college althans was het, die de studenten tot hun razende uitbarstingen bracht.

De bijzonderheden over de aangerichte verwoestingen zijn bijna ongelooflijk; zooals ooggetuigen uit Krakau berichten, werd daar van deur tot deur, van trap tot trap, van verdieping tot verdieping, bloedig gevochten. Onder gillen en schreeuwen drongen de vrijzinnige aanvallers het gebouw binnen. Ze

hadden *bijlen meegebracht* waarmee ze de deuren der college-zalen insloegen en toen ze ’t gebouw hadden veroverd, lieten ze niemand, ook den rector magnificus niet, meer binnen.

Te Lemberg is hetzelfde beproefd, doch daar schijnt de weerstand der goedgezinden sterker te zijn geweest, zoodat ze nog slechts gedeeltelijk hun doel konden bereiken.

Alleen in de medische faculteit die meerendeels door liberalen wordt bezocht, is ’t onderwijs gestoord. Het begon met een geweldig rumoer op ’t college van een professor die voorzitter is van de plaatselijke afdeeling der nationaal-democratische partij; dit vonden de heeren niet goed en ten slotte moest de hoogleeraar het opgeven.

Te Weenen zijn biljetten aangeplakt, waarin de vrijzinnigen studenten worden opgeroepen, de bedreigde vrijheid, zegge de bedreigde vrijheid (!) der hoogeschoolen te verdedigen (!)

Daarom géén katholieke sociologie.

En ’t treurigst van al is, dat de liberale pers deze schandelijke tyrannie goedkeurt.

Dat Universiteitschandaal, blijkt inderdaad, geheel voorbereid te zijn geweest.

Vooral de socialisten hadden er de hand in. Hun afgevaardigde Daszynski reisde den dag te voren naar Lemberg om daar voor de beweging stemming te maken.

Te Krakau zelf is men begin Januari reeds begonnen, conferenties te houden, om de zaak op ’t getouw te zetten, en toen het lawaai was losgebarsten, hield dezelfde roode heer Daszynski vlamrende redevoeringen, waarin hij tot de opgewonden studenten o. m. zeide: „Gij hebt een een groote daad volbracht, die over geheel Europa zal weerklinken. De geheele wereld zal u roemen. De militaire bajonet heeft respect voor u gekregen, maar er blijven nog andere bajonetten die veel erger zijn dan gene, daar ze in zwarte of violette priesterkroonen zijn verstoken...”

Nu weet men ’t wel.

In een militair orgaan, de *Armee-Zeitung* wordt terecht gesproken van de *anarchie* aan de hoogeschoolen en gevraagd hoe een mensch met gezonde zinnen kan beweren, dat vrijzinnige studenten in hun vrijheid worden verkort, wanneer aan een theologische faculteit een professor staat, wiens college geen enkel vrijzinnig student behoeft te volgen.

Ja, dat is ’t geheim der roode en liberale logica.

Ook te Graz hebben de jongelui, die voor de vrijheid zijn, hun clericale medestudenten afgeroost.

Advertentien.

JOHN DEWAR'S
Scotch Whisky
BEKROOND MET
50 Gouden Medailles
Agenten voor Curaçao,
de LANNOY. & Co.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 25 MAART – 8 APRIL.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
<i>Prinses Juliana</i>	H. C. Kissing.	2 April	Isl.-Barlv.	4 April	Aruba
<i>Prinses Juliana</i>	"	6 "	Aruba	8 "	Bonaire
<i>Philadelphia</i>	A. L. Perry	28 Maart	La Guayra	29 Maart	New-York
<i>Zulia</i>	S. S. Morris	1 April	New-York	1 April	Maracaibo
<i>Zulia</i>	"	6 "	Maracaibo	6 "	New-York
<i>Caracas</i>	Furst	6 "	New-York	6 "	La Guayra
<i>Aurora</i>	Christophersen	29 Maart	Maracaibo	2 "	La Guayra
<i>Aurora</i>	"	5 April	La Guayra	7 "	Maracaibo
<i>Prins Willem I</i>	A. R. Nijboer	26 Maart	New-York	28 Maart	Amsterdam
<i>Ascania</i>	A. Claussen	3of4 April	Amsterdam	4of5 April	New-York
<i>Prins Maurits</i>	H. J. v. d. Goot	8 "	New-York	9 "	Amsterdam
<i>Senator</i>	Atkinson	29 Maart	Liverpool	29 Maart	Sabanilla
<i>Schaumburg</i>	R. Hohlfeld	1 April	Prt. Colombia	1of2 April	Hamburg
<i>Città di Torino</i>	A. Foggi	1 "	Colón	2 "	Génova
<i>Virginia</i>	H. Schuster	1 "	Hamburg	2of3 "	Hamburg
Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	vertrek	naar
<i>Pilgrim E</i>	25 Maart.	Barbados	<i>Diana V</i>	25 Maart	Vela de Coro
<i>Ana Sofia V</i>	26 "	Maracaibo	<i>Refugio H</i>	25 "	Aruba
<i>Olinda H</i>	26 "	Barahona	<i>Electra H</i>	25 "	Maracaibo
<i>Pr. Juliana H</i>	26 "	Bonaire	<i>Meda H</i>	25 "	Maracaibo
<i>Hungaria H</i>	26 "	Bonaire	<i>Pr. Juliana H</i>	26 "	Bonaire
<i>Maria D</i>	29 "	St. Domingo	<i>Hungaria H</i>	28 "	Bonaire
<i>Hungaria H</i>	31 "	Bonaire	<i>Clemencia H</i>	31 "	Rio Hacha
			<i>Medarda V</i>	1 April	Maracaibo
			<i>Pilgrim E</i>	1 "	Barbados
			<i>Virginia H</i>	3 "	Vela de Coro

3 of 4 April wordt een Engelsche boot van de Leyland-Line verwacht, komende van Liverpool.

St. Thomaskring,

Zondag a. s. 2 April na de Hoogmis opening van het nieuwe vergader-lokaal, naast de St. Anna kerk, voorheen Leeszaal der R. K. Militairen.

Maandag avond 3 April ten half acht algemeene vergadering. Getrouwe opkomst der leden wordt dringend verzocht.

De Directeur,
P. I. VERRIET.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar en Beleenbank* van 1 September 1909 t m 28 Februari 1910, onder No. 1940 B t m N. 1426 C, zal plaats hebben op *Donderdag*, den 30en Maart a.s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interessen.

Curaçao, 8 Maart 1911.

De Voorzitter,
A. JESURUN.

Photographische Inrichting.
Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden
BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere-medaille, 1904.
„ Brussel, 1910
„ Curaçao, Waterkant Otrahanda.

Hamburg-Amerika Linie.

Gevestigd in 1847.

Geregelde Vracht- en Passagier-Dienst onderhouden door 58 verschillende Lijnen, met 350 Havens in alle Werelddeelen.

WEST-INDIE DIENST:

Lijn I. Den 30. van iedere maand, van Hamburg naar St. Thomas, Trinidad, Venezuela, Curaçao en vice versa;
Aankomst te Curaçao den 1ten. van iedere maand,
Vertrek van Curaçao; den 2den. van iedere maand.

Lijn III. Den 7den. van iedere maand, van Hamburg over Haiti naar Curaçao, Venezuela, Trinidad, St. Thomas, Havre en Hamburg;
Vertrek van Curaçao: den 16n. van iedere maand;

Lijn IV. Den 20n. van iedere maand, van Hamburg-Antwerpen naar St. Thomas, Curaçao, Columbia, Colon-Panama en Centraal-Amerika.
Aankomst te Curaçao: den 10n. van iedere maand.

Vracht wordt aangenomen voor alle Europeesche Havens, zoo ook voor Columbia, Colon enz.

Passagiers-vervoer naar alle plaatsen, welke door bovengenoemde lijnen worden aangedaan.

Behalve de stoombooten van bovengenoemde lijnen, doen *eventueel* ook andere Passagierschepen der Maatschappij, deze haven aan, die over St. Thomas direct naar Europa varen, en de reis in ongeveer 15 dagen volbrengen.

De Passagiers-schepen der Hamburg-Amerika Lijn zijn alle voor zien van de noodige toepassingen voor de zekerheid en comfort der opvarenden.

Prijs der Passage naar Havre of Hamburg:

I Klas: \$ 112.50; III Klas: \$ 60—A. G.

Retour Biljetten: 10% afslag op de heen- en terug reis.

Voor verdere inlichtingen vervoegte men zich tot

EDWARDS, HENRIQUEZ & Co.,

Agenten.

COCKTAILS TERAPEUTICOS

Como se ha pretendido por algunos industriales recomendar el aceite de petroleo como un sustituto de aceite de hígado de bacalao, debemos advertir por el bien de los mismos enfermos, que el aceite de petroleo es una substancia mineral, que si se usa internamente es expelida íntegra por las evacuaciones intestinales, causando á la larga inflamación de las vías digestivas.

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de hígado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con

mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago—y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Adverteert steeds

IN DE

Amigoe di Curaçao

LEESBIBLIOTHEEK „REUNION SAN HOSE” OVERZIJDE

Het bestuur van genoemde bibliotheek brengt ter kennis van ons geeërd publiek dat het aantal harer boekdeelen wederom met een ruime keuze is vermeerderd.

Haar voorraad bestaat uit meer dan 1250 boekdeelen, verdeeld in A. Novellen, B. Geschiedenis, C. Literatuur, D. Wetenschappen en kunsten, E. Hagiographie, F. Godsdienstige wetenschappen.

Het bestuur blijft zich beijveren om steeds aan den smaak zoowel als aan geriefelijkheid der inteekenaren tegemoet te komen.

Men abonneert zich bij de Heeren Administrateurs, den Heer J. C. DE POOL, Breede-Straat Overzijde No 92 — 94 en den Heer J. NAVAS Breedestraat Willemstad, bij den Bibliothecaris den Heer JOHAN A. DANIA Berg Altena No. 70, of wel aan de Bibliotheek zelve Consciëncie-steeg No. 17 naast de koraal van den Bisschop.

De bibliotheek zal daartoe geopend zijn iederen Dinsdag en Vrijdag avond van 6 tot 8 uur. Men abonneert zich per maand met vooruitbetaling van 20 cts. of wel voor drie maanden tegen vooruitbetaling van 50 cts.

Bij het nemen van een abonnement ontvangt men een catalogus en het abonnement wordt beschouwd als doorgaande tot men dezen catalogus terugstuurt.

AAN DE HUISMOEDERS.

Wilt gij in uw huis ongelukken voorkomen, zoo raden wij U aan

GEBRUIKT ALTIJD

„LUZ DIAMANTE”

VAN

Longman Martinez.

NEW-YORK.

Dit is de eenige petrolee, welke gedurende de laatste 37 jaar geen enkele ramp veroorzaakt heeft. Geen gevaar voor ontploffing, geen rook, geen stank. Volkomen veilig.

Te koop bij C WINKEL EN ZONEN.

Drukker:

B. L. BOGAERS.